

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia do wydania aktu wykonawczego określonego w art. 3a ust. 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2023 r. poz. 846, z późn. zm.). Obecnie obowiązującym aktem prawnym wydanym na podstawie powyższego przepisu jest rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 23 grudnia 2022 r.

w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych (Dz. U. poz. 2856).

Projekt rozporządzenia stanowi wypełnienie kamienia milowego B4G pn. Wejście w życie znowelizowanego rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie norm jakościowych dla paliw stałych ujętego w ramach reformy B1.1. Czyste powietrze i efektywność energetyczna Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (dalej: KPO).

W stosunku do obowiązującego rozporządzenia proponuje się wprowadzenie zmian:

1) nazw poszczególnych sortymentów paliw

W związku z licznymi postulatami skierowanymi do Ministerstwa Klimatu i Środowiska zarówno przez obywateli, jak i przez organizacje pozarządowe, jednostki administracji samorządowej oraz jednostki naukowo-badawcze dotyczącymi niestosowania nazw paliw z przedrostkiem „eko-” i przeciwdziałania zjawisku tzw. greenwashingu proponuje się zmianę nazw sortymentów paliw przez ich uproszczenie.

- Przyjęte w tabeli nr 1 obowiązującego rozporządzenia sformułowanie „kęsy, kostka, kostka I, kostka II” zastępuje się sformulowaniem „węgiel kostka” –z zastosowaniem w okresie do 30.06.2029 r.
- Przyjęte w tabeli nr 2 obowiązującego rozporządzenia sformułowanie „orzech, orzech I, orzech II” zastępuje się sformulowaniem „węgiel orzech” – z zastosowaniem do 30.06.2029 r.
- Dodano nową tabelę nr 3 pt. „Wymagania jakościowe dla: węgla kamiennego, brykietów lub peletów zawierających co najmniej 85% węgla kamiennego (sortymenty grube o wymiarze ziarna 25 ÷ 80 mm: węgiel orzech dla kotłów klasy 3, 4 i 5 lub spełniających wymogi ekoprojektu)”.
- Przyjęte w tabeli nr 3 i 4 obowiązującego rozporządzenia sformułowania „groszek, groszek I, groszek II” i „ekogroszek - nazwa handlowa, groszek plus” zastępuje się sformulowaniem „węgiel groszek” – nowa tabela nr 4 z zastosowaniem do 30.06.2029 r.
- Tabela nr 5 obowiązującego rozporządzenia zostaje zastąpiona nową tabelą nr 5 pt. „Wymagania jakościowe dla: węgla kamiennego, brykietów lub peletów zawierających co najmniej 85% węgla kamiennego (sortymenty średnie o wymiarze ziarna 5 ÷ 40 mm: węgiel groszek dla kotłów klasy 3, 4 i 5 lub spełniających wymogi ekoprojektu)”.
- W tabeli nr 6 obowiązującego rozporządzenia sformułowanie „ekomiał – nazwa handlowa, miał plus” zastępuje się sformulowaniem „węgiel miał” – z zastosowaniem do 30.06.2029 r.
- Przyjęte w Tabeli nr 7 obowiązującego rozporządzenia sformułowania „(antracyt)” uzupełnia się o sformułowanie „węgiel”.
- Rozwiązania przyjęte w tabeli nr 8 są tożsame z rozwiązaniami obowiązującymi.
- Rozwiązania przyjęte w tabeli nr 9 są tożsame z rozwiązaniami obowiązującymi i mają zastosowanie do 30.06.2025 r.

Zaproponowane nowe nazwy sortymentów paliw nie będą sugerowały tzw. ekologicznego charakteru paliwa i nie będą tym samym wprowadzały konsumentów w błąd.

Należy podkreślić, że zaproponowana zmiana nazw sortymentów paliw wychodzi naprzeciw oczekiwaniom i przepisom dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/825 z dnia 28 lutego 2024 r. w sprawie zmiany dyrektyw 2005/29/WE i 2011/83/UE w odniesieniu do wzmocnienia pozycji konsumentów w procesie transformacji ekologicznej poprzez lepszą ochronę przed nieuczciwymi praktykami oraz lepsze informowanie (Dz. Urz. UE L. 46 z 06.03.2024, str. 825).

W związku z powyższym wymagania jakościowe będą określone dla paliw wyłącznie pod nowymi zaproponowanymi nazwami.

2) parametrów paliw:

a) węgiel kostka:

- okres od dnia wejścia w życie rozporządzenia do dnia 31.08.2024 r. – maksymalna zawartość siarki całkowitej na poziomie 1,70%, maksymalna zawartość wilgoci całkowitej na poziomie 20,00 %,
- okres od dnia 01.09.2024 r. do dnia 30.06.2025 r. – zmiana zawartości siarki całkowitej z poziomu 1,70% na poziom 1,20%, zmiana zawartości wilgoci całkowitej z poziomu 20,00% na poziom 15,00%,
- okres od dnia 1.07.2025 r. do dnia 30.06.2027 r. – zmiana zawartości popiołu z poziomu 12,00% na poziom 10,00%, zmiana wartości opałowej z poziomu 22,00 MJ/kg na poziom 24,00 MJ/kg,
- okres od dnia 1.07.2027 r. do dnia 30.06.2029 r. – zmiana zawartości siarki całkowitej z poziomu 1,20% na poziom 1,00%;

b) węgiel orzech:

- okres od dnia wejście w życie rozporządzenia do dnia 31.08.2024 r. - maksymalna zawartość siarki całkowitej na poziomie 1,70%, maksymalna zawartość wilgoci całkowitej na poziomie 20,00%,
- okres od dnia 1.09.2024 do dnia 30.06.2025 r. – zmiana zawartości siarki całkowitej z poziomu 1,70% na poziom 1,20%, zmiana zawartości wilgoci całkowitej z poziomu 20,00% na poziom 15,00%,
- okres od dnia 1.07.2025 r. do dnia 30.06.2027 r. – zmiana zawartości popiołu z poziomu 12,00% na poziom 10,00%, zmiana wartości opałowej z poziomu 22,00 MJ/kg na poziom 24,00 MJ/kg,
- okres od dnia 1.07.2027 r. do dnia 30.06.2029 r. – zmiana zawartości siarki całkowitej z poziomu 1,20% na poziom 1,00%;

c) węgiel groszek:

- okres od dnia wejście w życie rozporządzenia do dnia 31.08.2024 r. – maksymalna zawartość popiołu na poziomie 14,00 %, maksymalna zawartość siarki całkowitej na poziomie 1,70% oraz maksymalna zawartość wilgoci całkowitej na poziomie 20,00%,
- okres od dnia 1.09.2024 do dnia 30.06.2025 r. – zmiana zawartości siarki całkowitej z poziomu 1,70% na poziom 1,20%, zmiana zawartości wilgoci całkowitej z poziomu 20,00% na poziom 15,00%,
- okres od dnia 1.07.2025 r. do dnia 30.06.2027 r. – zmiana zawartości popiołu z poziomu 12,00% na poziom 10,00%, zmiana wartości opałowej z poziomu 22,00 MJ/kg na poziom 24,00 MJ/kg,
- okres od dnia 1.07.2027 r. do dnia 30.06.2029 r. – zmiana zawartości siarki całkowitej z poziomu 1,20% na poziom 1,00%;

d) węgiel miał:

- okres od dnia wejścia w życie rozporządzenia do dnia 30.06.2027 r. – nie wprowadza się zmian,
- okres od dnia 1.07.2027 r. do dnia 30.06.2029 r. – zmiana zawartości siarki całkowitej z poziomu 1,20% na poziom 1,00%, zawartości popiołu z poziomu 12,00% na poziom 10,00% oraz zawartości wilgoci całkowitej z 20,00% na 15,00%.

Jednocześnie w celu zapewnienia spójności i skuteczności regulacji rozpoczęto prace nad zmianą przepisów ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw przewidującą zakaz wprowadzania do obrotu z przeznaczeniem do użycia w sektorze bytowo-komunalnym od dnia 1 lipca 2029 r. sortymentów węgiel kostka, węgiel orzech, węgiel groszek i węgiel miał. Będą natomiast wprowadzane do obrotu paliwa sortymentu orzech i groszek przeznaczone dla

klasowych urządzeń grzewczych, których parametry jakościowe są zgodne z wymaganiami normy PN-EN 303-5 (tj.: zawartość popiołu na poziomie do 7,00%, zawartość opałowa od 26,00 MJ/kg; zawartość wilgoci całkowitej do 11,00%).

W celu zapewnienia możliwości dostosowania się adresatów przepisów do wprowadzanych zmian zaproponowano przepisy przejściowe:

- 1) w ramach § 3 pkt 1 projektu rozporządzenia, w ramach którego do dnia 31 sierpnia 2024 r. w przypadku sortymentu węgiel kostka i węgiel orzech dopuszcza się maksymalną zawartość siarki całkowitej na poziomie 1,70% oraz maksymalną zawartość wilgoci całkowitej na poziomie 20,00%;
- 2) w ramach § 4 pkt 1 dla sortymentu węgiel groszek, w ramach którego do dnia 1 września 2024 r. dopuszcza się maksymalną zawartość popiołu na poziomie 14,00 %, maksymalną zawartość siarki całkowitej na poziomie 1,70% oraz maksymalną zawartość wilgoci całkowitej na poziomie 20,00%.

Dodatkowo zaproponowano w § 6 pkt 2 – datę graniczną 30 czerwca 2029 r. stosowania wymagań jakościowych dla:

- węgla kamiennego, brykietów lub peletów zawierających co najmniej 85% węgla kamiennego (sortymenty grube o wymiarze ziarna 63 ÷ 200 mm: węgiel kostka) określonych w załączniku do rozporządzenia w Tabeli nr 1,
- dla węgla kamiennego, brykietów lub peletów zawierających co najmniej 85 % węgla kamiennego (sortymenty grube o wymiarze ziarna 25 ÷ 80 mm: węgiel orzech) określonych w załączniku do rozporządzenia w tabeli nr 2,
- węgla kamiennego, brykietów lub peletów zawierających co najmniej 85 % węgla kamiennego (sortymenty średnie o wymiarze ziarna 5 ÷ 40 mm: węgiel groszek), określonych w załączniku do rozporządzenia w tabeli nr 4,
- węgla kamiennego, brykietów lub peletów zawierających co najmniej 85 % węgla kamiennego bez domieszek mułów węglowych i flotokoncentratów (kwalifikowane paliwa stałe o wymiarze ziarna 3 ÷ 31,5 mm: węgiel miał), określonych w załączniku do rozporządzenia w tabeli nr 6.

Zmiana parametrów jakościowych zawartości siarki całkowitej, zawartości popiołu oraz wartości opałowej czy też zawartości wilgoci całkowitej ma zapewnić zgodność z wytycznymi do wydania rozporządzenia, zgodnie z którymi celem jest poprawa jakości powietrza, w tym ograniczenie emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji. Wartości parametrów zostały zaproponowane na podstawie opracowania Krajowego Ośrodka Bilansowani i Zarządzania Emisjami pt.: Opracowanie propozycji rozwiązań zmierzających do ograniczenia emisji zanieczyszczeń, których poziomy są przekraczane w strefach, ze spalania paliw w sektorze komunalno-bytowym (SNAP 02).

Warto wskazać, że siarka zawarta w paliwie jest podczas spalania w znacznej części uwalniana do atmosfery w postaci tlenków siarki, które są szkodliwe dla środowiska i przyczyniają się m.in. do zakwaszania środowiska oraz powstawania pyłów w atmosferze. Pyły znajdujące się w powietrzu mają charakter zarówno pierwotny (pochodzą bezpośrednio z emisji do atmosfery), jak i wtórny (powstają w atmosferze na skutek zachodzących w niej przemian prekursorów cząstek wtórnych, jak również przemian samych cząstek). Za występujące obecnie w Polsce problemy z dotrzymywaniem standardów jakości powietrza dla pyłów odpowiadają zatem nie tylko źródła i procesy prowadzące do emisji pyłów, ale także ich gazowych prekursorów, również powszechnie emitowanych do atmosfery, w tym dwutlenku siarki.

W związku z tym, że zawartość popiołu wpływa wprost proporcjonalnie na wielkość emisji pyłu podczas spalania paliw stałych, proponuje się obniżenie zawartości popiołu w tych paliwach. Zawartość popiołu wskazuje, ile pozostałości zostaje po spaleniu paliwa stałego. Zawartość popiołu wpływa także na kaloryczność paliwa, ponieważ im wyższa jest jego zawartość, tym więcej paliwa należy spalić, aby uzyskać daną wartość energii. Ponadto popiół stanowi stały odpad po spaleniu paliwa, dlatego też jego

zawartość należy uznać za kluczowy parametr z punktu widzenia ograniczenia emisji zanieczyszczeń do środowiska. Jednocześnie parametr wartości opałowej również należy uznać za kluczowy parametr z punktu widzenia ograniczenia emisji zanieczyszczeń do środowiska, ponieważ im wyższa jest wartość opałowa paliwa, tym relatywnie mniej paliwa trzeba spalać, a co za tym idzie mniej zanieczyszczeń jest emitowanych do środowiska w przeliczeniu na jednostkę energii (wielkość emisji jest odwrotnie proporcjonalna do wartości opałowej). Należy również zwrócić uwagę na parametr zawartości wilgoci całkowitej, ponieważ zawartość wilgoci obniża kaloryczność paliwa. Część energii cieplnej wytwarzanej podczas jego spalania jest tracona na ogrzanie i odparowanie wody. Zawartość wilgoci jest parametrem zmiennym, zależnym m.in. od sposobu przechowywania paliwa. Wzrost zawartości wilgoci obniża sprawność spalania, co przekłada się na wzrost emisji.

Z ogólnie dostępnych danych publikowanych na stronach internetowych spółek wydobywczych wynika, że obecnie na rynek wprowadzane są już teraz sortymenty paliwa, które spełniają wybrane zaproponowane w projekcie parametry.

- Polska Grupa Górnicza oferuje paliwo o następujących parametrach – <https://sklep.pgg.pl/> – dostęp na dzień 1.03.2024 r.

1) WK Piast-Ziemowit (Wola)

Sortyment	wartość opałowa [MJ/kg]	wymiar ziarna [mm]	zawartość popiołu [%]	zawartość siarki [%]	zawartość wilgoci [%]
Groszek Plus – Karlik	26,00 – 28,00	5,00 ÷ 25,00	3,00 – 9,00	≤0,80	5,00 – 12,00

2) KWK Chwałowice

Sortyment	wartość opałowa [MJ/kg]	wymiar ziarna [mm]	zawartość popiołu [%]	zawartość siarki [%]	zawartość wilgoci [%]
Groszek Plus – Pieklorz	26,00 – 28,00	5,00 ÷ 25,00	5,00 – 9,00	≤0,80	6,00 – 9,00

3) KWK Piast-Ziemowit (Piast)

Sortyment	wartość opałowa [MJ/kg]	wymiar ziarna [mm]	zawartość popiołu [%]	zawartość siarki [%]	zawartość wilgoci [%]
Groszek Plus – Retopal	25,00 – 28,00	5,00 ÷ 25,00	4,00 – 10,00	≤1,00	8,00 – 15,00
Orzech	25,00 – 28,00	25,00 ÷ 80,00	4,00 – 10,00	≤1,00	8,00 – 14,00
Kostka	25,00 – 28,00	63,00 ÷ 200,00	4,00 – 10,00	≤1,00	8,00 – 14,00

4) KWK Marcel

Sortyment	wartość opałowa [MJ/kg]	wymiar ziarna [mm]	zawartość popiołu [%]	zawartość siarki [%]	zawartość wilgoci [%]
Orzech	30,00 – 33,00	25,00 ÷ 80,00	2,00 – 6,00	≤0,60	2,00 – 7,00
Kostka	30,00 – 33,00	63,00 ÷ 200,00	2,00 – 6,00	≤0,60	2,00 – 7,00

5) KWK Piast-Ziemowit (Ziemowit)

Sortyment	wartość opałowa [MJ/kg]	wymiar ziarna [mm]	zawartość popiołu [%]	zawartość siarki [%]	zawartość wilgoci [%]
Orzech	24,00 – 26,00	25,00 ÷ 80,00	9,00 – 15,00	≤1,00	4,00 – 11,00
Kostka	23,00 – 24,00	63,00 ÷ 200,00	8,00 – 12,00	≤1,00	9,00 – 15,00

6) KWK Staszic-Wujek

Sortyment	wartość opałowa	wymiar ziarna	zawartość	zawartość siarki	zawartość wilgoci
-----------	-----------------	---------------	-----------	------------------	-------------------

	[MJ/kg]	[mm]	popiołu [%]	[%]	[%]
Groszek	28,00 – 33,00	5,00 ÷ 25,00	2,00 – 8,00	≤0,60	3,00 – 9,00
Orzech	28,00 – 33,00	25,00 ÷ 80,00	2,00 – 8,00	≤0,60	3,00 – 9,00
Kostka	28,00 – 33,00	63,00 ÷ 200,00	2,00 – 8,00	≤0,60	3,00 – 9,00

7) KWK ROW (Jankowice)

Sortyment	wartość opałowa [MJ/kg]	wymiar ziarna [mm]	zawartość popiołu [%]	zawartość siarki [%]	zawartość wilgoci [%]
Kostka	28,00 – 32,00	63,00 ÷ 200,00	4,00 – 10,00	≤0,60	3,00 – 7,00
Orzech	28,00 – 32,00	25,00 ÷ 80,00	4,00 – 10,00	≤0,60	3,00 – 7,00

8) KWK Mysłowice-Wesoła

Sortyment	wartość opałowa [MJ/kg]	wymiar ziarna [mm]	zawartość popiołu [%]	zawartość siarki [%]	zawartość wilgoci [%]
Groszek	28,00 – 32,00	5,00 ÷ 25,00	3,00 – 8,00	≤0,60	3,00 – 7,00
Kostka	28,00 – 32,00	63,00 ÷ 200,00	3,00 – 8,00	≤0,60	3,00 – 7,00
Orzech I	28,00 – 32,00	25,00 ÷ 80,00	3,00 – 8,00	≤0,60	3,00 – 7,00

9) KWK ROW (Rydułtowy)

Sortyment	wartość opałowa [MJ/kg]	wymiar ziarna [mm]	zawartość popiołu [%]	zawartość siarki [%]	zawartość wilgoci [%]
Orzech	30,00 – 33,00	25,00 ÷ 80,00	3,00 – 7,00	≤0,60	2,00 – 7,00

10) KWK Sośnica

Sortyment	wartość opałowa [MJ/kg]	wymiar ziarna [mm]	zawartość popiołu [%]	zawartość siarki [%]	zawartość wilgoci [%]
Kostka	29,00 – 32,00	63,00 ÷ 200,00	4,00 – 8,00	≤0,80	2,00 – 6,00
Orzech	29,00 – 32,00	25,00 ÷ 80,00	4,00 – 8,00	≤0,80	2,00 – 6,00

- Tauron Wydobycie S.A. – Południowy Koncern Węglowy S.A. - oferta handlowa obowiązująca od 01.01.2024 roku – <https://www.tauron-wydobycie.pl/sites/default/files/2024-01/Oferta%202024%20PKW.pdf> – dostęp na dzień 2.03.2024 r.

1) Zakład Górniczy SOBIESKI

Sortyment	wartość opałowa [MJ/kg]	wymiar ziarna [mm]	zawartość popiołu [%]	zawartość siarki [%]	zawartość wilgoci [%]
Kostka	22,00 – 24,00	63,00 ÷ 200,00	6,00 – 10,00	0,90 – 1,40	12,00 – 18,00
Kostka II	22,00 – 24,00	63,00 ÷ 130,00	6,00 – 10,00	0,90 – 1,40	12,00 – 18,00
Orzech	22,00 – 24,00	25,00 ÷ 80,00	6,00 – 10,00	0,90 – 1,40	12,00 – 18,00
Groszek	22,00 – 24,00	5,00 ÷ 40,00	6,00 – 10,00	0,90 – 1,40	12,00 – 18,00
Groszek II	22,00 – 24,00	5,00 ÷ 25,00	6,00 – 10,00	0,90 – 1,40	12,00 – 18,00
Groszek Plus	24,00 – 24,00	5,00 ÷ 25,00	6,00 – 9,00	0,60 – 1,00	8,00 – 15,00

2) Zakład Górniczy JANINA

Sortyment	wartość opałowa [MJ/kg]	wymiar ziarna [mm]	zawartość popiołu [%]	zawartość siarki [%]	zawartość wilgoci [%]
Kostka	22,00 – 24,00	63,00 ÷ 200,00	4,00 – 9,00	0,90 – 1,40	15,00 – 20,00
Orzech	22,00 – 24,00	25,0 ÷ 80,00	4,00 – 9,00	0,90 – 1,40	15,00 – 20,00
Groszek	22,00 – 24,00	5,00 ÷ 40,00	5,00 – 9,00	0,90 – 1,40	16,00 – 20,00
Groszek II	22,00 – 24,00	5,00 ÷ 25,00	5,00 – 9,00	0,90 – 1,40	16,00 – 20,00

3) Zakład Górniczy BRZESZCZE

Sortyment	wartość opałowa [MJ/kg]	wymiar ziarna [mm]	zawartość popiołu [%]	zawartość siarki [%]	zawartość wilgoci [%]
Orzech	29,00 – 31,00	25,00 ÷ 80,00	6,00 – 9,00	0,30 – 0,60	4,00 – 7,00
Groszek	29,00 – 31,00	5,00 ÷ 40,00	6,00 – 9,00	0,30 – 0,60	4,00 – 7,00
Groszek II	29,00 – 31,00	5,00 ÷ 25,00	6,00 – 9,00	0,30 – 0,60	4,00 – 7,00
Groszek Plus	24,00 – 27,00	5,00 ÷ 25,00	6,00 – 9,00	0,60 – 1,00	8,00 – 15,00

- **Lubelski Węgiel „Bogdanka” Spółka Akcyjna** – oferuje paliwo o następujących parametrach – <https://lw.com.pl/sortymenty-węgla> – dostęp na dzień 2.03.2024 r.

Sortyment	wartość opałowa [MJ/kg]	wymiar ziarna [mm]	zawartość popiołu [%]	zawartość siarki [%]	zawartość wilgoci [%]
Orzech	26,00 – 30,00 (27,00)	25,00 ÷ 80,00	5,00 – 12,00 (8,00)	1,00 – 1,70 (1,20)	4,00 – 20,00 (8,00)
Groszek	26,00 – 30,00 (27,00)	16,00 ÷ 31,5	4,00 – 14,00 (7,00)	1,00 – 1,70 (1,20)	5,00 – 20,00 (8,50)

- **Przedsiębiorstwo Górnicze "SILESIA" sp. z o.o.** – oferuje paliwo o następujących parametrach – https://www.pgsilesia.pl/images/strona/kartyproduktow/Groszek_II_250121.pdf – dostęp na dzień 2.03.2024 r.

Sortyment	wartość opałowa [MJ/kg]	wymiar ziarna [mm]	zawartość popiołu [%]	zawartość siarki [%]	zawartość wilgoci [%]
Groszek II	27,00 – 28,00	5,00 ÷ 25,00	6,00 – 10,00	0,60 – 0,90	7,00 – 12,00

Zważywszy, że przedstawione powyżej dane pochodzą ze stron internetowych i dotyczą paliw obecnie wprowadzanych do obrotu wystąpiono do Ministerstwa Aktywów Państwowych oraz Ministerstwa Przemysłu z prośbą o przekazanie szczegółowych danych w zakresie parametrów jakościowych paliw stałych obecnie oferowanych do sprzedaży przez polskich producentów. Z danych przekazanych przez Ministerstwo Przemysłu wynika, iż część paliw obecnie wprowadzanych do obrotu już dzisiaj spełnia wybrane zaproponowane parametry.

- **Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. wprowadza do obrotu paliwa o parametrach**

sortyment	Wartość opałowa [MJ/kg]	Zawartość popiołu [%]	Zawartość siarki [%]	Zawartość wilgoci [%]
Orzech	26,00 – 30,00	5,00 – 12,00	1,00 – 1,70	4,00 – 20,00
Groszek	26,00 – 30,00	4,00 – 14,00	1,00 – 1,70	5,00 – 20,00

1. Węglukoks Kraj S.A. wprowadza do obrotu paliwa o parametrach

sortyment	Wartość opałowa [MJ/kg]	Zawartość popiołu [%]	Zawartość siarki [%]	Zawartość wilgoci [%]
Kostka	28,00 – 29,50	4,00 – 7,00	0,41 – 0,60	6,00 – 7,00
Orzech	28,00 – 29,50	4,00 – 7,00	0,41 – 0,60	6,00 – 7,00
Groszek premium	28,00 – 29,50	4,00 – 7,00	0,41 – 0,60	6,00 – 8,00
Groszek plus	25,00 – 26,99	4,00 – 7,00	0,41 – 1,00	6,00 – 11,00

2. Południowy Koncern Węglowy S.A. wprowadza do obrotu paliwa o parametrach

sortyment	Wartość opałowa [MJ/kg]	Zawartość popiołu [%]	Zawartość siarki [%]	Zawartość wilgoci [%]
Kostka	22,00 – 24,00	4,00 – 10,00	0,90 – 1,40	16,00 – 20,00
Kostka	22,00 – 24,00	6,00 – 10,00	0,90 – 1,40	16,00 – 20,00
Orzech	22,00 – 24,00	4,00 – 10,00	0,90 – 1,40	16,00 – 20,00
Orzech	29,00 – 31,00	6,00 – 9,00	0,30 – 0,60	4,00 – 7,00
Groszek	22,00 – 24,00	5,00 – 10,00	0,90 – 1,40	16,00 – 20,00
Groszek	29,00 – 31,00	6,00 – 9,00	0,30 – 0,60	4,00 – 7,00
Groszek II	22,00 – 24,00	5,00 – 10,00	0,90 – 1,40	16,00 – 20,00
Groszek plus	24,00 – 27,00	6,00 – 9,00	0,60 – 1,00	8,00 – 15,00

3. PGG S.A. wprowadza do obrotu paliwa o parametrach

sortyment Kostka	Parametry paliwa wprowadzanego do obrotu			
	Wartość opałowa [MJ/kg]	Zawartość popiołu [%]	Zawartość siarki [%]	Zawartość wilgoci [%]
Staszic -Wujek	28,00 – 32,99	2,00 – 8,00	0,20 – 0,60	3,00 – 9,00
Mysłowice - Wesola	28,00 – 31,99	3,00 – 8,00	0,20 – 0,60	3,00 – 7,00
Sośnica	29,00 – 31,99	4,00 – 8,00	0,50 – 0,80	2,00 – 6,00
Ruch Ziemowit	23,00 – 23,99	8,00 – 12,00	0,60 – 1,00	9,00 – 15,00
Ruch Piast	25,00 – 27,99	4,00 – 10,00	0,40 – 1,00	8,00 – 14,00
Ruch Marcel	30,00 – 32,50	2,00 – 5,00	0,20 – 0,60	2,00 – 7,00
Ruch Jankowice	28,00 – 31,99	4,00 – 10,00	0,41 – 0,60	3,00 – 7,00
Ruch Bielszowice	28,00 – 33,99	2,00 – 10,00	0,20 – 0,60	1,00 – 6,00

Sortyment Orzech	Parametry paliwa wprowadzanego do obrotu			
	Wartość opałowa [MJ/kg]	Zawartość popiołu [%]	Zawartość siarki [%]	Zawartość wilgoci [%]
Staszic -Wujek	28,00 – 32,99	2,00 – 8,00	0,20 – 0,60	3,00 – 9,00
Mysłowice - Wesola	28,00 – 31,99	3,00 – 8,00	0,20 – 0,60	3,00 – 7,00
Sośnica	29,00 – 31,99	4,00 – 8,00	0,50 – 0,80	3,00 – 6,00
Ruch Ziemowit	25,00 – 25,99	8,00 – 12,00	0,81 – 1,00	9,00 – 15,00

Ruch Piast	25,00 – 26,99	3,00 – 10,00	0,40 – 1,00	8,00 – 14,00
Ruch Rydułtowy	30,00 – 32,99	3,00 – 7,00	0,20 – 0,60	3,00 – 7,00
Ruch Marcel	30,00 – 32,50	2,00 – 6,00	0,20 – 0,60	3,00 – 7,00
Ruch Jankowice	28,00 – 31,99	4,00 – 10,00	0,41 – 0,60	3,00 – 7,00
Ruch Halemba	29,00 – 31,99	5,00 – 9,00	0,30 – 0,60	3,00 – 7,00
Ruch Bielszowice	28,00 – 33,99	2,00 – 10,00	0,20 – 0,60	3,00 – 6,00

Sortyment Groszek plus	Parametry paliwa wprowadzanego do obrotu			
	Wartość opałowa [MJ/kg]	Zawartość popiołu [%]	Zawartość siarki [%]	Zawartość wilgoci [%]
Ruch Ziemowit	24,00 – 24,99	4,00 – 10,00	0,81 – 1,00	10,00– 15,00
Ruch Piast	25,00 – 27,99	4,00 – 10,00	0,40 – 1,00	8,00 – 15,00
Ruch Ziemowit	26,00 – 27,99	3,00 – 9,00	0,41 – 0,80	5,00 – 12,00
Ruch Chwałowice	26,00 – 28,99	5,00 – 9,00	0,61 – 0,80	6,00 – 9,00

Sortyment Groszek	Parametry paliwa wprowadzanego do obrotu			
	Wartość opałowa [MJ/kg]	Zawartość popiołu [%]	Zawartość siarki [%]	Zawartość wilgoci [%]
Staszic -Wujek	28,00 – 32,99	2,00 – 8,00	0,20 – 0,60	3,00 – 9,00
Mysłowice - Wesola	28,00 – 30,99	3,00 – 8,00	0,20 – 0,60	3,00 – 8,00
Sośnica	28,00 – 30,99	4,00 – 9,00	0,50 – 0,80	3,00 – 7,00
Ruch Rydułtowy	30,00 – 32,99	2,00 – 7,00	0,20 – 0,60	3,00 – 7,00
Marcel	30,00 – 32,50	2,00 – 6,00	0,20 – 0,60	3,00 – 7,00
Jankowice	29,00 – 31,99	4,00 – 8,00	0,40 – 0,60	3,00 – 7,00
Halemba	29,00 – 31,99	6,00 – 8,00	0,30 – 0,60	3,00 – 7,00
Ruch Bielszowice	28,00 – 33,99	3,00 – 10,00	0,20 – 0,60	3,00 – 7,00

3) wymagań jakościowych dla paliw stałych otrzymywanych w procesie przeróbki termicznej węgla brunatnego

W związku z obowiązującym od 1 czerwca 2020 r. ustawowym zakazem wprowadzania do obrotu z przeznaczeniem do użycia w sektorze bytowo-komunalnym do celów grzewczych węgla brunatnego, z punktu widzenia dbałości o stan powietrza proponuje się, w ramach ww. zmian ustawowych, wprowadzenie od dnia 1 lipca 2025 r. zakazu wprowadzania do obrotu z przeznaczeniem do użycia w sektorze bytowo-komunalnym paliw stałych otrzymywanych w procesie przeróbki termicznej węgla brunatnego. W związku z tym określone w projekcie rozporządzenia wymagania jakościowe dla paliw stałych otrzymywanych w procesie przeróbki termicznej węgla brunatnego będą miały zastosowanie do dnia 30 czerwca 2025 r. (w § 6 pkt 1 projektu przewidziano tę datę jako datę graniczną stosowania wymagań jakościowych dla tych paliw).

Potrzeba docelowej rezygnacji ze stosowania w sektorze bytowo-komunalnym paliw otrzymywanych z węgla brunatnego wynika z konieczności poprawy stanu środowiska, jakości powietrza oraz ochrony zdrowia i życia ludzi. Poziomy wartości opałowej (12 MJ/kg) i zawartości wilgoci całkowitej (35%) powodują, że nie będzie można uzyskać zakładanych efektów ograniczenia niskiej emisji spowodowanej przez spalanie paliw słabej jakości w gospodarstwach domowych. Dla porównania parametry paliw, które na mocy ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw zostały wyeliminowane ze stosowania w gospodarstwach domowych, osiągają następujące wielkości:

1) muły: wartość opałowa – 10-20 MJ/kg, zawartość wilgoci całkowitej – 20-38%,

2) flotokoncentraty: wartość opałowa – 18-25 MJ/kg¹

– czyli są porównywalnej, a nawet lepszej jakości od przyjętych w Tabeli nr 9.

Zawartość wilgoci obniża kaloryczność paliwa, ponieważ część energii cieplnej wytwarzanej podczas jego spalania jest tracona na ogrzanie i odparowanie wody. Ponieważ w konsekwencji zawartość wilgoci przekłada się na konieczność spalania większej ilości paliwa dla uzyskania tej samej ilości ciepła (a zatem zwiększenia emisji do powietrza) jest to parametr istotny z punktu widzenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery i dlatego istotne jest, aby paliwo stosowane w sektorze komunalno-bytowym charakteryzowało się odpowiednią jej wartością.

Niedopuszczenie wprowadzania do obrotu tego paliwa z przeznaczeniem do użycia w małych źródłach ciepła powinno przyczynić się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza z procesu spalania paliw stałych w tych źródłach. W świetle nadal utrzymujących się w Polsce przekroczeń norm jakości powietrza określonych dla pyłu PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)pirenu należy uznać to działanie za odpowiednie i niezbędne do ochrony zdrowia i życia ludzi. Jak już wcześniej wspomniano, Polska ma problem z dotrzymaniem norm jakości powietrza wynikających z przepisów prawa unijnego dotyczących jakości powietrza, w tym z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy (Dz. Urz. UE L 152, z 11.06.2008, str. 1).

Pomimo obserwowanej stopniowej poprawy jakości powietrza i obniżenia stężeń substancji w powietrzu, w dalszym ciągu stwierdzone są przekroczenia obowiązujących poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5, jak również poziomu docelowego benzo(a)pirenu. Ze względu na problem jakości powietrza w Polsce, Komisja Europejska skierowała w grudniu 2015 r. skargę do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE). W ogłoszonym w dniu 22 lutego 2018 r. wyroku w sprawie skargi C-336/16 Komisji Europejskiej (KE) przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej TSUE w Luksemburgu orzekł, że Polska naruszyła prawo Unii Europejskiej w zakresie jakości powietrza, m.in. z przekroczeniem dopuszczalnych wartości stężenia PM10. Skarga Komisji dotyczyła uchybienia zobowiązaniom przewidzianym odpowiednio w art. 13 ust. 1 w związku z załącznikiem XI, art. 23 ust. 1 akapit 2, jak również w art. 22 ust. 3 w związku z załącznikiem XI, dyrektywy 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy. Biorąc pod uwagę powyższe, uzasadnionym jest wprowadzenie zakazu wprowadzania do obrotu z przeznaczeniem do użycia w sektorze bytowo-komunalnym paliw stałych otrzymywanych w procesie przeróbki termicznej węgla brunatnego, jako środka mającego na celu ochronę środowiska, zdrowia i życia ludzi.

Należy zauważyć, że zaproponowane w projekcie rozporządzenia rozwiązania zapewniające dostosowanie wymagań jakościowych dla paliw przeznaczonych do użycia w nowoczesnych niskoemisyjnych kotłach oraz stopniowe odejście od wprowadzania do obrotu niektórych sortymentów paliw pozwolą na osiągnięcie nowych norm jakości powietrza dla pyłu PM10 i PM2,5, dwutlenku azotu (NO₂) i dwutlenku siarki (SO₂), do osiągnięcia do 2030 r., przewidzianych w ramach projektu dyrektywy w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy (AAQD Ambient Air Quality Directive).

Poza omówionymi wyżej propozycjami, projekt rozporządzenia co do zasady zachowuje rozwiązania przyjęte w obecnie obowiązującym rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 23 grudnia 2022 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych. Po wprowadzeniu proponowanych zmian załącznik do rozporządzenia będzie obejmował następujące grupy produktów paliw stałych:

¹ „Cechy flotokoncentratów oraz mułów węglowych stosowanych w piecach centralnego ogrzewania oraz charakterystyka produktów ubocznych powstałych w wyniku ich spalania”, I. Jelonek i inni, Instytut Surowcami Mineralnymi i Energią PAN, 2016 r.

- 1) Sortymenty grube o wymiarze ziarna 63-200 mm: węgiel kostka oraz o wymiarze ziarna 25÷80 mm: węgiel orzech;
- 2) Sortymenty średnie o wymiarze ziarna o wymiarze ziarna 5 -40 mm: węgiel groszek;
- 3) Węgiel Antracyt;
- 4) Paliwa stałe otrzymywane w procesie przeróbki termicznej węgla kamiennego oraz brunatnego.

Paliwa stałe są charakteryzowane za pomocą następujących parametrów kwalifikowanych:

- 1) zawartość popiołu;
- 2) zawartość siarki całkowitej;
- 3) wartość opałowa;
- 4) zawartość części lotnych;
- 5) wymiar ziarna;
- 6) zawartość podziarna i nadziarna;
- 7) zawartość wilgoci całkowitej;
- 8) zdolność spiekania.

Dostosowanie parametrów jakościowych dla paliw stałych przeznaczonych do użycia w nowoczesnych niskoemisyjnych kotłach pozytywnie wpłynie na poprawę stanu środowiska, w szczególności jakość powietrza, poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza, jak również gazów cieplarnianych.

Projekt rozporządzenia stanowi realizację kamienia milowego B4G pn. Wejście w życie znowelizowanego rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie norm jakościowych dla paliw stałych ujętego w ramach reformy Czyste powietrze i efektywność energetyczna KPO. Zgodnie z zakresem ww. kamienia milowego ujętego w treści KPO oraz w załączniku do decyzji implementacyjnej Rady UE (CID) w celu poprawy stanu jakości powietrza, redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz innych substancji w projekcie rozporządzenia wprowadza się zmiany:

- 1) wymagań jakościowych – odpowiednio parametru zawartości siarki całkowitej, zawartości popiołu, zawartości wilgoci całkowitej oraz wartości opałowej, czyli parametrów, które mają kluczowe znaczenie w ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza ze spalania paliw stałych do celów grzewczych w sektorze bytowo-komunalnym;
- 2) nazw sortymentów, które nie zawierają przedrostka „eko”, czyli nazw, które nie będą sugerowały ekologicznego charakteru tych paliw i przez to wprowadzały w błąd konsumentów celem przeciwdziałania praktyce greenwashingu.

Zgodnie z wymaganiami KPO w ramach rewizji ustalono termin realizacji kamienia milowego B4G na dzień 30 czerwca 2024 r., stąd zaproponowano, aby rozporządzenie weszło w życie po upływie 3 dni od dnia ogłoszenia. Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461), w uzasadnionych przypadkach akty normatywne mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym. Skrócenie terminu wejścia w życie projektowanego rozporządzenia do 3 dni od dnia ogłoszenia uzasadnione jest potrzebą jak najszybszego wprowadzenia w życie regulacji, jednak aby producentom, wprowadzającym do obrotu paliwa jak i użytkownikom – obywatelom zapewnić odpowiedni okres dostosowania, zaproponowano, aby zmiany wymagań jakościowych odbywały się stopniowo i były rozłożone w czasie, tj.: 1) od dnia wejścia w życie rozporządzenia do dnia 31 sierpnia 2024 r., 2) od dnia 1.09.2024 r. do dnia 30 czerwca 2025 r., 3) od dnia 1 lipca 2025 r. do dnia 30 czerwca 2027 r., 4) od dnia 1 lipca 2027 r. do dnia 30 czerwca 2029 r. W związku z powyższym zaproponowany termin wejścia w życie rozporządzenia nie narusza zasady demokratycznego państwa prawnego.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z przepisami prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projekt nie podlega opiniowaniu, konsultacjom ani uzgodnieniom z organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym z Europejskim Bankiem Centralnym.